

11. FESTIVAL KRATKE FORME "POTPIS"

“

Izveštaj selektora

Na konkurs za kratku prozu i dodelu nagrade "Miodrag Borisavljević" za 2026. godinu prispelo je ukupno 111 radova, od kojih samo 5, zbog preobimnosti, nisu u saglasju sa uslovima konkursa.

Od preostalih radova čak 19 nose literarne odlike zbog kojih sam ih uvrstio u širi izbor, dok sam u užu izbor za nagradu, nakon višekratnog čitanja, uvrstio sledećih 10 tekstova:

1. *Čovek zadužen za tišinu*, Šifra "2,5 sekunde"
2. *Ruke*, Šifra "Beograd 1973"
3. *Kako su se voleli Frida Kalo i Franc Kafka*, Šifra "Petar Korsinsky"
4. *Sam protiv sebe*, Šifra "Mrmot"
5. *Pripovest podložna preispitivanju*, Šifra "Percepcija 64"
6. *Pametne patike*, Šifra "Verujem u..."
7. *Lisica*, Šifra "Bela rada"
8. *Majka i majka*, Šifra "Muma Paduri"
9. *Ptice*, Šifra "Herceg Novi '26"
10. *Polovan žuti mantil nebitan za priču*, Šifra "Sepia".

Kao što ovaj numerički postrojen prikaz vrednosti već nagoveštava, priču *Čovek zadužen za tišinu* predlažem za Nagradu "Miodrag Borisavljević", dok preostalih 9 radova smatram vrednim predstavljanja na Festivalu i u njegovim izdanjima.

OBRAZLOŽENJE:

U malom formatu, saglasnom propozicijama konkursa, proza *Čovek zadužen za tišinu* bez veće tekstualne pompe, ali jezički kompetentno i precizno, oslikava aktuelnu situaciju međuljudske komunikacije i interakcije uživo, potisnute novomedijskim prečicama, obezličavajućim zahtevima birokratskih procedura i novim rutinama koje nam paradoksalno štede vreme udaljavajući nas, zapravo, jedne od drugih.

U tako zadatom kontekstu, gde je protagonista u funkciji bezličnog naratora poslovno zadužen da briše sve što nije konkretan podatak, pa makar to bio i autentičan upis ljudskog postojanja, poput uzdaha ili trenutne zanemlosti pred nevoljom, ova priča svoju delatnu vizuru podjednako zadobija iz precizno izrečenog i vešto prećutanog. Predmetni i ljudski inventar ove priče s dva lika i jednim nepromenljivim ambijentom u kome se oni susreću i mimoilaze je dosledno minimalistički škrt, ali njeni ritmovi, prelazi iz virtuelnog u delatni dijalog i način na

koji se konstruiše nenapadno iskazani smisao ukazuju na literarni dar i angažman vredan pažnje. Pa i nagrade koju Festival dodeljuje.

Preostale prozne celine s gore predstavljene liste, zbirno gledano, odlikuje svekolika tematska i formalna raznolikost, kao što svaka od njih nosi skup manje-više samosvojnih kreativnih nastojanja i postignuća.

Tipski gledano, najmanje dve su posvećene samom fenomenu umetnosti i njenim znamenitim figurama kao svom primarnom motivu i gradivnom materijalu, s tim što *Kako su se voleli Frida Kalo i Franc Kafka* slobodno i narativno zaneseno imaginira susret dvoje velikana iz svog naslova, dok *Pripovest podložna preispitivanju* predstavlja dopadljiv reistički omaž upotrebi slova P u maniru ovdašnje neoavangarde te davnih konkretističkih majstorija V. R. Tucića i Vojislava Despotova.

Priče *Ruke, Majka i majka, Sam protiv sebe, Polovan žuti mantil nebitan za priču* i *Lisica* tematski su vezane za po neki od nezanemarljivih aspekata tzv. društvenog života. Prva, u dva vešto obgrljena i naizmenično naslojavana pripovedna toka realističke fakture razlaže problem nasilja i posleratnih trauma povratnika s fronta, druga se senzitivno aktivno dotiče motiva deteta s posebnim potrebama, dok je treća ispisana u veoma upečatljivoj repetitivnoj formi nabrajalice kao etički opominjućeg spiska grešaka koje nas vode ka autodestrukciji i raspadu sveta koji naseljavamo. Za razliku od jasno projektovane i izvedene prve tri, četvrta od ovih priča donekle enigmatično razlaže motiv moguće bolesti i gubitka, pri čemu gradnjom sugestivne atmosfere i govorom naizgled sitnih detalja uspeva da nadomesti sve što u njoj ostavlja utisak višesmislenog i nedorečenog. Na donekle sličan način, *Lisica* svoj uvodno realistički prosede zgodno provocira i senči erotskim nagoveštajima, kao i završnim akcentom u duhu fantastičke slikovnosti.

Elementima fantastike znatnije su obeležene priče *Pametne patike* i *Ptice*, s tim što fantastika prvu od njih dve obeležava u totalu, kao vrstu Kerolove *Alise* u malom koja na uzorku proze za mlade optimistički razrešava izazove susreta biosfere i tehnosfere. Druga, međutim, polazi od ne manje aktuelne eko-perspektive u ribarsku mrežu zarobljenih ptica kraj mora, da bi se bez većeg vrednosnog iskliznuća preobrazila u nestvarni sentimentalni dijalog vrsta.

U Novom Sadu, 15. 06. 2026.

Vladimir Kopicl